

اشلاب اسلامي ڪرمان

مؤلفين:

فاطمه روح الاميني - سعيد شاهري

ناشر:

سازمان اسناد و کتابخانه ملی منطقه جنوب شرق ڪرمان

سرشناسه: روح الامینی فاطمه بیگم
عنوان و نام پدید آور: انقلاب اسلامی در کرمان / مؤلفین: فاطمه روح الامینی، سعید شاهرخس
مشخصات نشر: کرمان: کرمان: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، مدیریت جنوب شرق کشور (کرمان)، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۲۷۰ ص. مصور (رنگی)، نمونه. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۶۹۳۰-۹
وضعیت فهرست نویسی: فیا یادداشت: کتابنامه.
موضوع: ایران - تاریخ - انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ - کرمان.
موضوع: ایران - تاریخ - انقلاب اسلامی - کرمان - اسناد و مدارک. شناسه افزوده: شاهرخس، سعید، ۱۳۴۸ -
شناسه افزوده: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران. مدیریت منطقه جنوب شرق کشور (کرمان)
رده بندی کنگره: ۱۳۸۹ ر ۴ ک / DSR ۱۵۶۰
رده بندی دیویی: ۹۵۵ / ۰۸۳ شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۴۶۲۹۱

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران
مدیریت جنوب شرق کشور
کرمان

عنوان کتاب: انقلاب اسلامی در کرمان
مؤلفین: فاطمه بیگم روح الامینی و سعید شاهرخس
ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی منطقه جنوب شرق کرمان
مسئیر مسئول: فرخ شعبانزاده
ویراستار: سکینه بیگم روح الامینی
حروف چینی و
تنظیم، صفحه آرایی: لیلا گهرگزی
آماده سازی تصاویر: مجتبی علیزاده، الهام حمیدی
خطاطی روی جلد: علی ارجمندی
طرح روی جلد: الهام حمیدی
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۶۹۳۰-۹
قیمت: ۷۵۰۰۰ ریال
شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
چاپ و صحافی: کرمان ترسیم

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

آدرس: کرمان - خیابان ابن سینا - سازمان اسناد و کتابخانه ملی منطقه جنوب شرق کرمان ۷۶۲۳ ۲۲۶-۲۴۱۰

فهرست مطالب

۹	پیام استاندارد
۱۱	مقدمه ی
۱۵	روند تاریخی انقلاب اسلامی در کرمان
۱۶	زمینه های پیدایش نهضت امام خمینی
۱۷	لایحه ی انجمن های ایالتی و ولایتی
۱۷	طرح آمریکایی انقلاب سفید
۱۹	حمله به فیضیه فروردین سال ۱۳۴۲ ش
۲۱	قیام پانزده خرداد
۲۱	نقش روحانیون کرمان در قیام پانزده خرداد
۲۳	مبارزات دانشجویی
۲۴	متن پاسخ آیت الله العظمی گلپایگانی به تلگراف جمعی از علمای کرمان در فاجعه مدرسه فیضیه
۲۴	متن تلگراف تشکر آیت الله العظمی گلپایگانی از همدردی مردم مسلمان کرمان درباره فاجعه مدرسه فیضیه
۲۵	متن تلگراف جامعه اهل منبر کرمان به امام درباره اعلام پشتیبانی از مبارزات ایشان
۲۵	متن تلگراف جمعی از روحانیان کرمان به آیت الله العظمی گلپایگانی درباره فاجعه مدرسه فیضیه
۴۰	مبارزه با کاپیتولاسیون
۴۱	تبعید امام خمینی
۴۱	استمرار مبارزه پس از تبعید امام خمینی
۸۰	مرگ مشکوک دو چهره محبوب ملت سال ۵۶
۸۰	رحلت دکتر علی شریعتی
۸۰	رحلت آیت الله سید مصطفی خمینی
۱۰۹	مهمترین پایگاه های فعالیت مردم انقلابی کرمان در سال ۱۳۵۷ ش
۱۱۳	هدف رژیم از انتشار مقاله ی «ایران و استعمار سرخ و سیاه» و پیامد آن
۱۱۸	ماه رمضان و تسریع حرکت انقلاب اسلامی در کرمان
۱۲۵	برگزاری چهلمین روز حادثه ی ۱۷ شهریور «جمعه سیاه» ۱۳۵۷ ش در کرمان
۱۲۷	حادثه ی مسجد جامع (۲۴ مهر)
۱۲۹	واقعه آتش سوزی مسجد جامع کرمان به نقل از شاهدان عینی
۱۳۲	تلگراف آیت الله صالحی کرمانی درباره حوادث خونین کرمان
۱۳۳	ابراز تأسف حضرت آیت الله شریعتمداری از حوادث کرمان
۱۳۴	تلگراف حضرت آیت الله مرعشی نجفی در مورد حادثه ی کرمان یک جنایت بزرگ قرون وسطایی بود
۱۴۲	اسامی تعدادی از مجروحین حادثه ی مسجد کرمان
۱۴۴	تحصن فرهنگیان در آموزش و پرورش
۱۴۷	اجتماع و راهپیمایی فرهنگیان کرمان به منظور هفتم مسجد جامع و بازگشایی آن

۱۵۰	صدور قطعنامه‌ی فرهنگیان.....
۱۵۰	دو کانون مهم تجمع مردم پس از حادثه ی مسجد جامع.....
۱۵۲	تشکیل جامعه‌ی فرهنگیان.....
۱۵۲	بازگشایی مدارس و آغاز به کار فرهنگیان.....
۱۵۴	بررسی علل حادثه مسجد جامع توسط نمایندگان علما و مراجع تقلید قم و جمعیت حقوق دانان و دفاع از آزادی حقوق بشر.....
۱۵۹	نقش مدارس و دانش آموزان در انقلاب.....
۱۵۹	به آتش کشیدن سینما رکس آبادان.....
۱۵۹	حکومت شریف امامی و ادامه‌ی کشتار مردم در سال ۱۳۵۷ ش.....
۱۶۰	تظاهرات ۱۳ آبان ۵۷.....
۱۶۵	پیام جامعه‌ی روحانیت کرمان به مناسبت چهلم واقعه ی مسجد جامع.....
۱۶۶	واقعه‌ی ۴ آذر و خواندن شعار وحدت.....
۱۷۳	تظاهرات محرم و سقوط سلطنت پهلوی.....
۱۸۷	حادثه ی مسجد امام خمینی (ملک).....
۱۸۹	تحصن فرهنگیان کرمان در آварه‌ی کل آموزش و پرورش.....
۱۹۱	واقعه ی مسجد امام خمینی (ملک) به نقل از شاهدان عینی.....
۱۹۴	واکنش رژیم در برابر انقلابیون.....
۱۹۵	انتقال فرهنگیان بازداشت شده به تهران.....
۱۹۶	تحصن فرهنگیان کرمان.....
۱۹۶	ترفندهای ساواک.....
۱۹۹	نحوه‌ی شکستن محاصره‌ی زنان فرهنگی متحصن در آموزش و پرورش.....
۱۹۸	دولت بختیار.....
۱۹۹	آزادی چهار فرهنگی از زندان.....
۲۰۱	کمیته‌ی تنظیم اعتصابات.....
۲۰۲	فروپاشی مظاهر رژیم و پابین کشیدن مجسمه های شاه.....
۲۰۲	منحل شدن ساواک.....
۲۰۴	سرنوشتی مجسمه های طاغوت.....
۲۲۰	۲۹ دی ۵۷ ش.....
۲۲۵	۱۲ بهمن روز ورود امام خمینی به وطن.....
۲۲۸	کاروان اعزامی به تهران جهت استقبال از امام خمینی.....
۲۲۹	اعلام تشکیل دولت موقت.....
۲۳۰	مهندس مهدی بازرگان اولین نخست وزیر جمهوری اسلامی.....
۲۳۵	تلاش برای کودتا و پیروزی انقلاب اسلامی.....
۲۳۸	جشن پیروزی انقلاب اسلامی توسط ارتشیان.....
۲۴۲	۲۲ بهمن روز شکوه انقلاب اسلامی.....
۲۴۶	پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی و تشکیل نهادهای انقلاب.....
۲۴۸	زندگینامه شهدای انقلاب اسلامی کرمان.....
۲۵۹	انقلاب اسلامی به روایت مطبوعات سال ۱۳۵۷ ش.....
۲۷۰	فهرست منابع و مأخذ.....

فصلی در آن راه را دل، حضرت آیت الله عظیم، فاضل کبیر، شیخ الاسلام و العسکین
 به قول بشارت شریف قرار داده است تا با استمرار در رهزدهای الهی، فرجام انقلاب را پیوندد
 با نصیحت عظیم عدنی حضرت صاحب الامر (عج) اقول و ید.
 و این کتاب آئینه یار است از اسناد به جا مانده از آموزه های ابرار در میان و دیار
 کربلای نهج است. خدایان راستین انقلاب، تقدیم ملت ها به رهبری ایران گنم است،
 هر چند که باید گفت: در راه که این معانی شرح و بیان ندارد
 «مدت بی در این راه در میان آتشین است»
 امید به مقبول صحت و ولعده (عج) اقول و ید.
 در بیان صفت کثرت از راه است در جهت تمام سازان اسناد و کتب با نیت خدمت به بشریت کثرت
 در بیان صفت کثرت از راه است تا این اندام که شعله و شعله می آید و آتش را انداخته ایم و این
 در بیان صفت کثرت از راه است تا این اندام که شعله و شعله می آید و آتش را انداخته ایم و این
 زینت پرستم خورشید را می بیند

۲۰ / شهریور / ۱۳۸۶

مقدمه

با درود به روان پرفتوح رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت آیت الله امام خمینی (ره)، و با سلام و درود به محضر مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای سکان دار کشتی انقلاب اسلامی ایران و سلام به ارواح طیبه‌ی شهدای انقلاب اسلامی که علیه استبداد و ظلم ستم شاهی قیام کردند؛ ارزشمندترین و شیرین‌ترین صفحات تاریخ مربوط به انسان‌هایی است که با خلاقیت‌های خود، سرنوشت ملت‌ها را ورق زده‌اند و با زندگی پرفراز و نشیب و تحمل دردها و مصائب، شکنجه‌ها و ... الگوی عمل نسل‌های آینده شده‌اند.

در طول تاریخ کهنسال این مرز و بوم، همواره مردان و زنان شجاع و فداکاری برای دفاع از مرزهای میهن اسلامی، حفظ عزت و آزادی، سربلندی خود و فرزندان‌شان کوشیده و همواره در جهت راهنمایی و آگاه ساختن هم وطنان خود، در عرصه‌های گوناگون، به خصوص در رهبری جامعه برای رسیدن به سرمزل نهایی، نقش بارزی ایفا کرده‌اند و با مدد گرفتن از تاریخ می‌توان حقانیت و حقوق مردمان این مرز و بوم را نمایان ساخت و چنین است که تاریخ را، معلم انسان‌ها و سند استقلال و نمایانگر مسیر شکل‌گیری یک کشور، دولت و ملت می‌دانند.

ایران در طول تاریخ اسلام تا به امروز پرچم دار تمدن اسلامی و مبلغ اسلام در جهان بوده و ما در طول تاریخ پرافتخارمان: ریاضی دانان، مورخان، مفسران، هنرمندان، نقاشان، موسیقی دانان، آهنگ سازان و نام‌آورانی در همه‌ی رشته‌های علوم و معارف بشری و اسلامی داشته‌ایم.

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی، آن روزگار گذشت که زمامداران خودباخته و خودفروخته‌ی ما در رژیم‌های فاسد گذشته به خصوص قاجاریه و پهلوی که تنها ظاهر فریبنده‌ی غرب را می‌دیدند؛ و ما چنان غرق در دنیای پر زرق و برق و فریبنده‌ی غرب شده بودیم که یادمان رفته بود، خودمان یک ملت ریشه دار و اصیل هستیم، با پیروزی انقلاب اسلامی خود را بازیافتیم و احساس استقلال و آزادی کردیم و به قرآن بازگشتیم، تا با توکل به خداوند منان و بر اساس آیین مقدس اسلام و علم و دانش، جامعه‌ای اسلامی و پیشرفته بسازیم.

پیروزی انقلاب اسلامی که از عمق اعتقادات دینی ملتی مسلمان و آرمانگرا سرچشمه گرفت، بار دیگر این حقیقت را آشکار ساخت که ایمان و اعتقاد دینی برترین سکوی حرکت انسان به سوی رهایی و آزادی و عدالت خواهی است.

انقلاب شکوهمند اسلامی بر جهانیان ثابت کرد که نه تنها دین افیون ملت‌ها نیست بلکه پیوند ناگسستنی با روح و روان بشر داشته و همواره می‌تواند بزرگترین حماسه را بیافریند.

تأثیر گذاری انقلاب اسلامی در جهان اسلام موجی از بیداری و خیزشی در میان مسلمانان به وجود آورد و در عرصه‌ی سیاست جهانی رقیبی جدی و تازه نفس برای استکبار جهانی محسوب شد.

کرمان که به گفته‌ی بعضی از مورخان، مملکتی در شرق می باشد؛ شاهد حوادث بسیار مهم تاریخی بوده و از دو جنبه بسیار قابل اهمیت است: یکی موقعیت خاص استراتژیکی منطقه و اتکا به کویر و فاصله داشتن از مرکز حکومت ها، وجود ارتفاعات صعب العبور و مرتفع مناسب برای ایستادگی در برابر هجوم دشمن، داشتن حوزه های نفوذ بسیار گسترده و وسیع از یک طرف تا سیستان و بلوچستان و از طرف دیگر تا سواحل خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز، وجود قلعه های محکم و استواری همچون قلعه‌ی تاریخی بم، قلعه سنگ سیرجان، برج و بارو و دروازه‌های مستحکم شهر کرمان و وجود تپه های باستانی کشف شده فراوان همچون: تپه یحیی، شهر دقیانوس، کنار صندل شمالی و جنوبی جیرفت، تل ابلیس، تپه های باستانی شهداد و قلعه عسکر بم و معادن غنی و سرشار استان که پشوانه ارزشمند اقتصادی است، علاوه بر آن اراضی حاصلخیزی که گوشه‌ای از آن، هند ایران لقب گرفته، قالی، پته، گلیم، شال و ده ها اثر دستی دیگر که هر کدام اوج هنر را به نمایش گذاشته؛ زیره، پسته، خرما، مرکبات، حنا و ده ها محصول دیگر که زبان زد همگان است؛ دلیلی بارز بر وجود قدمت چندین هزار ساله‌ی این منطقه می باشد.

دومین ویژگی مهم در کنار این ظرفیت ها: داشتن مردمانی با ایمان، صبور، مقاوم، شجاع و دارای روحیه‌ی ایستادگی در برابر متجاوزین و ظالمان زمان است. بهترین دلایل، جهت اثبات این ادعا، ایستادگی مردم قلعه‌ی بم در برابر حمله‌ی محمود افغان بود که او را مجبور به ترک محاصره نمودند و از آنجا به کرمان آمد و چندین ماه پشت حصار و دروازه های شهر کرمان ماند و با ایستادگی و مقاومت مردم شهر و تحمل گرسنگی و مصائب و حتی قحطی، محمود افغان را ناامید و مجبور به عقب‌نشینی کردند.

ایستادگی و مقاومت مردم کرمان در برابر حمله‌ی آقامحمدخان قاجار که حدود هشت ماه این محاصره به طول انجامید و تحمل آن همه مصائب، قحطی، بیماری درد و رنج و تسلیم نشدن آنها ستودنی و دلیلی بارز بر وجود روحیه‌ی شجاعت و شهامت آنها می باشد. مردم این منطقه در بیشترین حوادث و عرصه های سیاسی و مذهبی جامعه پیشرو و تأثیر گذار بوده اند؛ با نزدیک شدن زمان مشروطیت و آغاز زمزمه‌ی قانون خواهی و عدالت طلبی و آزادی، از کرمان شخصیت هایی همچون: ناظم الاسلام کرمانی، شیخ احمد مجد الاسلام، میرزا آقاخان، شیخ احمد روحی، میرزا رضای کرمانی و ... در مقابل ظلم و ستم حکومت استبدادی ناصرالدین شاه قد برافراشتند و میرزا رضای کرمانی که تحت تأثیر اندیشه های استادش سیدجمال‌الدین اسدآبادی، این زمزمه آویزه‌ی گوشش شده بود، «ریشه‌ی تمام فسادها شاه است و تا زمانی که ریشه کن نشود ایران، ایران و آباد نشود» و در ضمن در زندان سیاسی عصر ناصری طمع شکنجه، بی حرمتی و غل و زنجیر را کشیده بود با ترور ناصرالدین شاه در حرم شاه عبدالعظیم به حکومت پنجاه ساله‌ی ستم شاهی او خاتمه داد و مردم ایران از این اقدام او نفس راحتی کشیدند؛ گرچه خودش به دار اعدام سپرده شد و شیخ احمد روحی و میرزا آقاخان کرمانی به طرز فجیعی به دستور محمدعلی شاه در باغ شاه سرشان بریده شد و پوست سر آنها را پر از کاه کردند. ثبت این گونه حوادث تاریخی دلیلی بر وجود ایثار و گذشت، ایمان قوی، مقاومت و ایستادگی فرزندان این مرز و بوم می باشد.

چوب و فلک کردن آیت الله میرزا محمد مجتهد، رهبر مذهبی مردم کرمان و تبعیدش به رفسنجان و مشهد یکی از حوادثی بود که باعث تسریع حرکت انقلاب مشروطه‌ی ایران شد.

می توان اذعان کرد هیچ حادثه و فتنه ای در طول تاریخ نتوانست کمر مردم این دیار را بشکند. مردم انقلابی و مسلمان کرمان، همیشه در مقابل ظلم و ستم حکام مستبد مقاومت کرده و در همه‌ی عرصه های سیاسی، مذهبی و اجتماعی پیشگام